Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ

Дата 04-11-2024
Арх.бр. 18-1165/10

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Кратово за 2024 година

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1165/1 од 02.02.2024 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.
На ден 07.03.2024 година, Општина Кратово до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр. 18-1165/4 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и беше извршен надзор со присуство на комисијата во општина Кратово на ден 28.02.2024 година и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостацои кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

-Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина, Закон за спроведување на просторниот план на Република Северна Македонија; и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде е константирано дека не се спроведуваат.

<u>По однос на обврските согласно Законот за животна средина :</u>
<u>Мерка:</u>
Потребно е да отпочнат постапки за изготвување на ЛЕАП.
-Да се систематизира работно место од областа на животната средина и работно место за инспекциски надзор во животната средина.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за <u>одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека:</u>
Во општина Кратово се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина и за истите се води регистер на одбрени елаборати.
Се увиде дека во општина, има назначено лице за одобрување на елаборати за заштита на животната средина.
<u>Мерки:</u>
<u>Не се предвидени мерки.</u>

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Булевар „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapesinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

СЕКТОР ЗА СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И УПРАВНО-НАДЗОРНИ РАБОТИ
Дата...04-11-2024
Арх.бр...18-1165/10

Во однос на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека:

Од општина Кратово се изјасниja дека општината ја спроведува постапка за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи.

-Во општината имале издадени четири Б- интегрирани еколошки дозволи, дозволи во постапка немало.

Општината имала незначено лице за издавање на Б- Интегрирани еколошки дозволи. (дипломиран инжинер агроном).

Мерки:

Потребно е сите издадени дозволи од страна на општина Кратово да се доставaт до МЖСПП (за дозволите кои се издадени 2015 и 2016 нема доставено примерок во МЖСПП). Потребно е да се направи премин на дозволите со усогласување со оперативен план во Интегрирани еколошки дозволи, а на дозволите на кои е истечен рокот потребо е да се обноват. Издадените дозволи потребно е да се следат и за истите да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

Општината да земе активно учество во спроведување на Регионален систем за управување со отпад,

- Општината да отпочне со изготвување на Ивзештај за реализација на План и Програма изготвени од страна на општината,

- Градоначалникот на Општината да постапи согласно обврските пропишани во Закон за проширена одговорност на производители т.е. да одреди локации каде ќе се поставаат садови за собирање и селектирање на опасен отпад од домаќинствата.

- Општината да отпочне со водење Катастар за својата територија, во која ќе се евидентираат создавачите на неопасен и опасен отпад.

-Се укажувз, Општината да ја исполни обврската за соработка со производителите на посебни текови со отпад (вклучувајќи ги батерии и акумулатори, гуми, текстил, масти и масла и искористени возила),

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

- За издадените дозвола за користење за вода или дозвола за испуштање, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е да се достави барање за нивно продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање. Воедно, Ви укажуваме дека за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Кратово за кои не е прибавена дозвола за користење на вода согласно член 26 и 28, истата потребно е да се прибави, исто така за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти за населените места во општина Кратово за кои не е прибавена дозвола за испуштање огласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и

просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да продолжи да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да продолжи да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 треба да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 126 од ЗВ, Општината да донесе Оперативен план за заштита и одбрана од поплави,истиот да се достави до Министертвото, да се спроведува и да се превземаат предвидените мерки за заштита. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се преземаат и извршуваат пред опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.

- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

Во однос на границите на ерозивните подрачја ви укажуваме дека Советот на општината на територијата под нејзина надлежност ги определува границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија и ги утврдува мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и потребно е да се преземаат мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината исто така да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.

- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Кратово потребно е да се определи ширина на крајбрежен појас на водотеците за кои не е определен истиот и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уреди пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг

на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

<u>Во областа на просторното планирање комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:</u>

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуват до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

<u>Во областа на бучавата комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:</u>

Општина да започне со примена на законските надлежности во целост.

<u>Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:</u>

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места на општината. Да се систематизира работно место чиј опис и попис би ги опфаќале сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Да се обезбедат повеќе вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина најмалку еден вработен, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно, од причина то при надзорот во општината се увиде дека немаат ниту еден вработен кој работи на

областа на животната средина, немаат систематизирано работно место ниту за животна средина ниту инспектор за животна средина иако тоа е законска обврска.
-До систематизирање и пополнување на работните места да се склучи договор за меѓуопштинска соработка со друга општина заради тековно спроведување на постапките од областа на животната средина.
-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти,инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.
-Комисијата дава препорака, Општината преку свои активности да земе активно учество при спроведување на Регионалниот систем за управување со отпад.
-Комисијата дава препорака Градоначалникот на општината да пристапи кон склучување Договори со колективни постапувачи на посебни текови со отпад (вклучувајќи ги: батерии и акумулатори, текстил, гуми, искористени возила и масти и масла).
-Комисијата дава препорака, Градоначалникот да обезбеди селекција на отпадот создаден од домаќинствата.

За превземените активности општината да го извести министерството, Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2024 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Тања Кироска-Донски

Членови на Комисијата:

Lumni Jashari,__________
Ирена Јованоска,__________
Влатко Цветаноски,__________
Даниела Ристова, __________
Даниела Наумоска, __________
Соња Фунарџиска,__________

Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk